

Шановні жителі Смолінської ОТГ

Цей документ створений нами для того, щоб презентувати основну інформацію про публічні фінанси нашої громади простою та доступною мовою. З метою залучення громадян до формування потреб громади та більш ефективного використання фінансових ресурсів необхідно зрозуміти, з чого складається бюджет Смолінської громади, та як витрачаються кошти бюджету.

*З повагою, та сподіванням на співпрацю голова
Смолінської ОТГ Мазура М.М.*

Що таке бюджет для громадян?

Бюджет для громадян, який Ви тримаєте у руках, – це спрощена, позбавлена технічної мови презентація інформації про бюджет громади.

Бюджет для громадян створений, щоб зробити складну та технічну бюджетну інформацію доступною Вам і Вашим друзям, колегам, родині.

Бюджет для громадян допомагає зрозуміти бюджет громади і побачити своє місце в ньому. Він нагадує, що бюджет громади - це кошти всіх її мешканців і показує, що гроші в бюджеті не з'являються нізвідки, а витрати з бюджету не робляться лише за бажанням когось з керівників громади, або групи громадян. Також важливо, що бюджет для громадян демонструє можливість для кожного мешканця громади впливати на формування та витрачання бюджету своєї громади.

Бюджетна термінологія

Місцевий бюджет – це фінансовий план громади. В ньому визначається, звідки громада буде отримувати кошти, а також на що їх витратитиме. Бюджет громади формується та управляється на основі Бюджетного кодексу України. Це означає, що існують чіткі правила, звідки і в якому порядку громада отримує кошти в свій бюджет, а також куди вона може їх витратити. Бюджет, а також зміни до нього затверджуються рішенням місцевої ради.

Доходи бюджету – гроші, які громада заробила сама, а також отримала від держави. Доходи бюджету формуються з податків та зборів, неподаткових надходжень (наприклад, кошти, отримані за надання адміністративних послуг, кошти, які самостійно заробили бюджетні установи).

Видатки бюджету – кошти, що витрачаються на цілі та заходи, які заплановані в бюджеті. Видатки можуть бути поточні та капітальні.

Трансферти – це кошти, які передаються з бюджетів інших рівнів до бюджету громади. До трансфертів відносяться дотації та субвенції.

Субвенції – кошти, які з державного бюджету передають місцевим бюджетам на виконання конкретних повноважень, які делеговані державною. Ці кошти можна використовувати лише за певним призначенням. Приклади субвенцій – інфраструктурна, медична, освітня. Субвенції також можуть передаватися з одного місцевого бюджету іншому. Наприклад, передача коштів обласній лікарні на лікування міських жителів - з міського в обласний бюджет.

Дотації – кошти, які виділяються з бюджету вищого рівня для того, щоб досягти рівних доходів населення у всіх населених пунктах.

Загальний фонд – це кошти, передбачені для надання послуг державними та комунальними установами. Кошти загального фонду витрачаються переважно на виплати заробітної плати та оплату енергоносіїв, для надання громадянам послуг освіти (дитячі садки, школи, позашкільні заклади), культури (будинки культури, клуби, бібліотеки, музеї), медицини (ФАПи, амбулаторії, лікарні), соціального захисту, фізично культури і спорту (дитячо-юнацька спортивна школа, заходи та змагання різного характеру).

Спеціальний фонд – це окреми фонд, кошти якого мають цільове спрямування. Основну частину спеціального фонду формують бюджет розвитку та власні надходження бюджетних установ, а також інші ресурси, наприклад гранти від міжнародних організацій.

Бюджет розвитку – кошти, які витрачаються на капітальне будівництво, реалізацію інвестиційних проектів, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства тощо. Тобто на будівництво, модернізацію та ремонт доріг, шкіл, садочків, амбулаторій, клубів.

Бюджетний цикл

Бюджет – це ключовий інструмент для управління громадою, а також втілення в життя пріоритетів та цілей розвитку громади. Дії органу місцевого самоврядування по управлінню бюджетом громади на один рік умовно можуть бути розділені на декілька стадій, і займають більше часу, ніж 1 календарний рік. Період управління бюджетом на один рік – називається бюджетним циклом і включає 5 стадій: складання прогнозу бюджету, складання проекту бюджету, розгляд проекту бюджету та його затвердження, реалізація прийнятого бюджету, і, насамкінець, звітування про результати виконання бюджету за рік. Один бюджетний цикл займає більше, ніж півтора календарних роки. Завершення одного бюджетного циклу фактично накладається на початок вже наступного бюджетного циклу.

1

Складання прогнозу бюджету

2

Складання бюджету

3

Розгляд та затвердження бюджету

4

Виконання бюджету

5

Звітування про виконання бюджету

Як можна впливати на бюджет своєї громади?

СКЛАДАННЯ ПРОГНОЗУ БЮДЖЕТУ

Липень-вересень

У цей час відбувається складання прогнозу бюджету на наступні 3 роки

[Як долучитись:](#)

- Подавати пропозиції до прогнозу бюджету в управління та відділи;
- Подавати пропозиції безпосередньо до фінвідділу; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до прогнозу бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування прогнозом довгострокових інфраструктурних проектів.

СКЛАДАННЯ БЮДЖЕТУ

Травень-жовтень

У цей час відбувається складання бюджету на наступний рік.

[Як долучитись:](#)

- Подавати пропозиції до бюджету депутатам;
- Подавати пропозиції безпосередньо до місцевої ради; Місцева рада також сама може організувати процес збору пропозицій до бюджету від громадян;
- Брати участь в експертних групах, дорадчих органах, наприклад, з питань врахування бюджетом гендерних аспектів.

РОЗГЛЯД ТА ПРИЙНЯТТЯ

Листопад-25 грудня

У цей час попередній проект проходить узгодження та обговорення, під час кожного з яких до бюджету можуть вноситись певні незначні зміни.

[Як долучитись:](#)

- Взяти участь в бюджетних слуханнях та висловлювати свої пропозиції до проекту бюджету. Слухання може ініціювати рада або громадяни самостійно;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії, виконавчого комітету та сесії ради;
- Допомогати фінансистам в створенні Бюджету для громадян;
- Сприяння поширенню прийнятого рішення про бюджет, а також Бюджету для громадян.

ВИКОНАННЯ

Січень-грудень

В цей час відбуваються закупівлі, фінансується робота бюджетних установ і організацій, збираються податки. За потреби вносяться зміни до бюджету.

[Як долучитись:](#)

- Ініціювати громадський моніторинг виконання бюджету;
- Відвідувати засідання бюджетної комісії та сесій міської ради, на яких розглядаються бюджетні питання.

ЗВІТУВАННЯ

Січень-15 березня

Вже по завершенню календарного року розпочинається етап звітування про виконання бюджету за рік.

[Як долучитись:](#)

- Взяти участь в обговоренні звіту про виконання бюджету під час його публічного представлення;
- Відвідати сесії, на якій звіт про виконання бюджету затверджується;
- Ініціювати громадський аудит виконаного бюджету: як по окремих напрямках (наприклад, щодо гендерної орієнтованості чи освіти), так і всього бюджету в цілому.

На чому засновано бюджет нашої громади

Будь-який бюджет не створюється у вакуумі. Основою для складання бюджету є стан соціально-економічного розвитку громади. Окрім того, бюджет є інструментом досягнення стратегічних цілей, які визначила для себе громада.

Стратегічні цілі розвитку громади та соціально-економічний стан громади і є основою, на якій формується бюджет.

Наша громада зараз

Промислові підприємства громади: 1
Галузі діяльності підприємств: 1
Земля сільськогосподарського призначення: 3793,13 га

Стан доріг в громаді
- Протяжність доріг, що потребують капітального ремонту: **15,3 км**
- Протяжність доріг, що потребують поточного ремонту: **16,39 км**

Школи громади

2

Дитячі садки

2

Клуби

2

Бібліотека

3

Фельдшерсько-акушерські пункти та амбулаторії

1

Якою ми хочемо бачити нашу громаду

Основними пріоритетами розвитку громади, які визначені Стратегією на найближчі 10 років є:

Пріоритет 1

Розвиток економіки Смолінської ОТГ

Пріоритет 2

Високий ступінь технічної інфраструктури

Пріоритет 3

Підвищення рівня задоволення соціальних потреб

Пріоритет 4

Культурний та духовний розвиток, патріотичне виховання

Пріоритет 5

Створення нових робочих місць

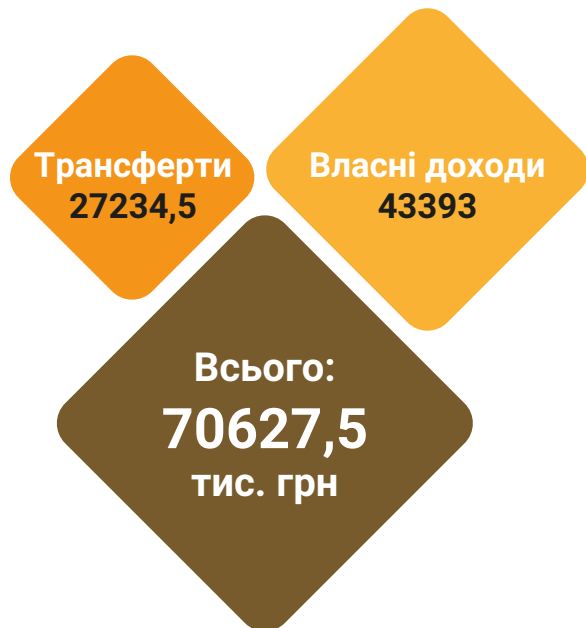
Звідки в бюджеті гроші (тис. грн)

Звідки ж у бюджеті громади беруться кошти?

Для визначення цих джерел необхідно детальніше розглянути основні джерела наповнення та формування нашого «гаманця». Доходи на 2019 рік по ОТГ заплановані на рівні **70627,5**.

Частина коштів наша громада заробляє сама, зокрема цю частину формують податки та збори (податки на доходи, земельний податок, єдиний податок, і т.д.), які ми збираємо власними силами. На 2019 рік власними силами нам вдалось забезпечити на рівні **41,4%** від усього бюджету громади. Більшу частину коштів до бюджету громади передає держава, у вигляді дотацій та субвенцій. Левова частка цих коштів має цільове спрямування і покриває видатки громади на освіту та медицину. Офіційні трансферти у цьогорічному бюджеті складають **58,6%**.

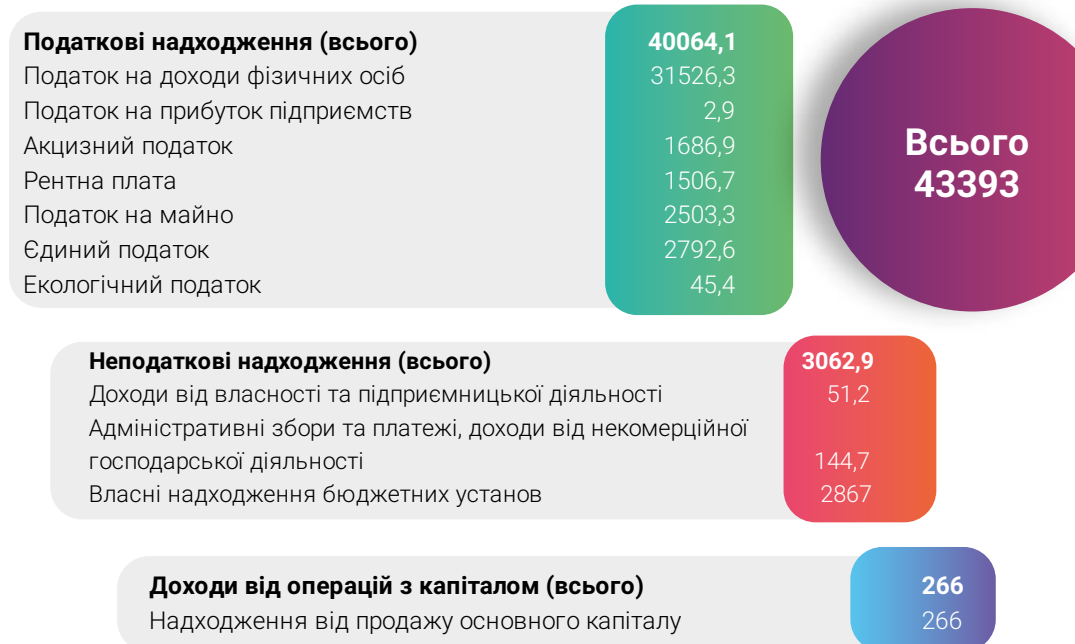
А ось детальніше, звідки і скільки ми маємо:

Гроші, які отримує громада від держави (тис. грн)

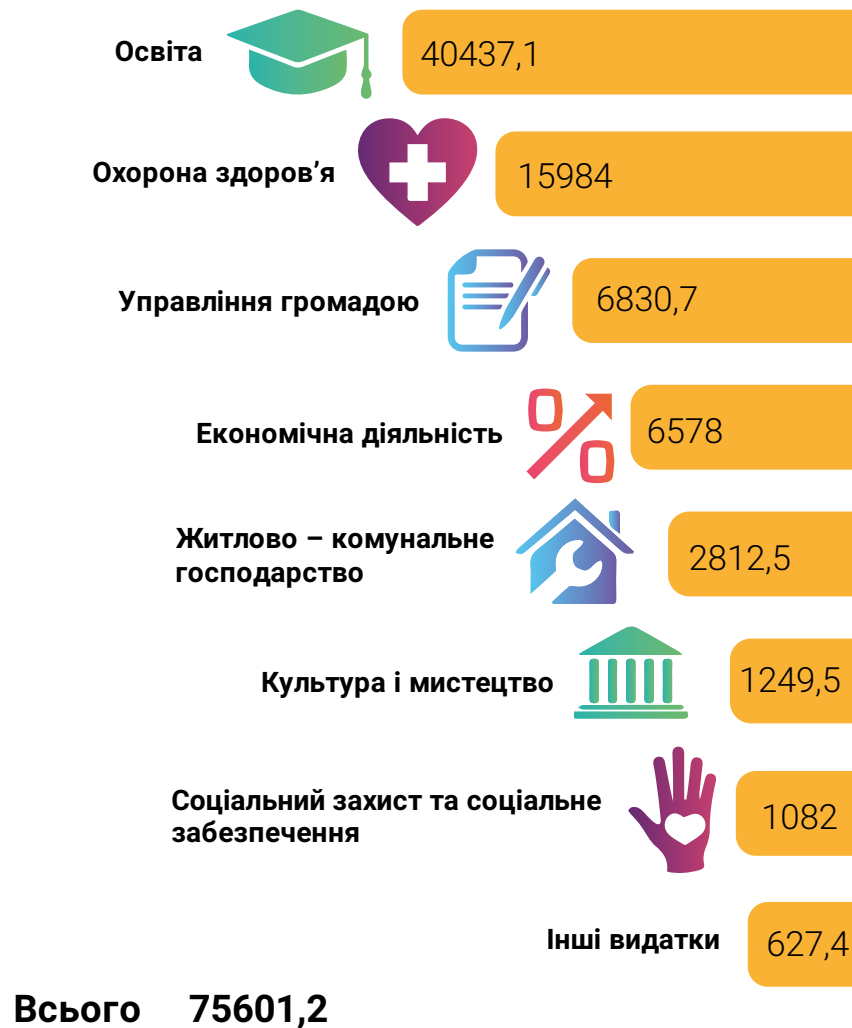
Власні доходи громади (тис. грн)

Куди ідуть гроші з бюджету

Основні напрямки, куди витрачаються бюджетні кошти - освіта, культура, медицина, утримання місцевої влади, соціальна сфера, житлово-комунальне господарство та благоустрій, безпека.

Видатки бюджету за галузями (тис. грн)

Оскільки мешканці громади отримують послуги із закладів, що фінансуються з районного бюджету, такі як Трудовий архів, ДЮСШ, Смолінська амбулаторія, наша громада передає частину коштів (субвенцію):

- на компенсаційні виплати фізичним особам, які надають соціальні послуги та проживають на території Смолінської об'єднаної територіальної громади у сумі 22,1 тис. грн

- фінансування КУ «Маловисківський районний трудовий архів» в сумі 48 тис. грн

- на відшкодування пільг з послуг зв'язку ПАТ «Укртелеком», компенсаційних виплат за пільговий проїзд окремих категорій громадян автомобільним транспортом та відшкодування вартості проїзду один раз на рік громадянам, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи у сумі 61 тис. грн

- для оплати комунальних послуг Смолінської лікарської амбулаторії в сумі 100 тис. грн

- на фінансування відділень дзюдо та футболу Маловисківської ДЮСШ в сумі 237,4 тис. грн

Найбільші видатки з бюджету (тис. грн)

Освіта всього:

з них на оплату праці	28936,1
з них на оплату енергоносіїв	6227,5
з них, інші видатки	5273,5

Охорона здоров'я всього:

з них на оплату праці	8500
з них на оплату енергоносіїв	2643,2
з них, інші видатки	4840,8

Управління громадою всього:

з них на оплату праці	4457,9
з них на оплату енергоносіїв	584,4
з них, інші видатки	1788,4

40437,1

28936,1

6227,5

5273,5

15984

8500

2643,2

4840,8

6830,7

4457,9

584,4

1788,4

Видатки в сфері освіти (тис. грн)

загальноосвітній заклад

кількість учнів

всього видатків на заклад

видатки на одного учня

1

Смолінське НВО

672

17136

25,5

2

Смолінська ЗОШ №1

216

5482,7

25,4

Видатки на розвиток громади (тис. грн)

Бюджет розвитку громади

Бюджет розвитку громади, це кошти, які спрямовані на капітальний ремонт, реконструкцію об'єктів місцевої соціально-культурної сфери та житлово-комунального господарства, придбання необхідних для громади предметів та обладнання довгострокового користування.

Першочерговими напрямками використання коштів бюджету розвитку у 2019 році є:

Пріоритет: Реконструкція мереж вуличного освітлення, покращення стану доріг. На ці цілі заплановано витратити майже **3 млн. грн**, зокрема:

- капітальний ремонт вул. Геологів
- капітальний ремонт вул. Нова
- капітальний ремонт вул. Садова
- капітальний ремонт тротуару по вул. Казакова
- реконструкція вуличного освітлення

2120

Капітальний ремонт доріг

Пріоритет: Підвищення рівня спортивно-культурного дозвілля.

На ці цілі заплановано витратити **понад 2 млн. грн**, зокрема:

- придбання спортивного інвентаря по молодіжному проекту
- капітальний ремонт спортивного майданчика
- капітальний ремонт скверу

1574

Спортивний майданчик

540

Сквер

50

Вуличний спортінвентар

Пріоритет: Переобладнання системи опалення Березівського будинку культури.

170

Переобладнання системи опалення

Пріоритет: Приведення зали засідань до належного стану шляхом проведення ремонту та заміни меблів.

120

Ремонт зали засідань